

حضرت عيسى عليه السلام

احمد عوني قونوق

Hazırlayan
Emine Kara
2021

ahmedavnikonuk.com

Önsöz

Risâle, Ahmed Avnî Konuk tarafından Hz. İsa ve Hz. Meryem hakkında ki tartışmalı konulara açıklık getirilmek amacıyla yazılmıştır. Atatürk Kitaplığında (OE_Yz_0085) demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. Sayfa sayısı otuz beş (35) olup kayıtlı bulunduğu defterin 101'inci sayfasından başlamaktadır.

Risâle Hz. İsa ve Hz. Meryem hakkındadır. Hz. Meryem'in hamileliğinden Hz. İsa'nın gaybubetine kadar olan sürede geçen olaylara ışık tutmaktadır.

Eserin rika halinde ki sayfa numaraları, elyazması nüshayla karşılaştırma yapılırken kolay olması açısından sayfa başlangıcında [٢]،[١] vb. şeklinde yazılmıştır. Belirtilen sayfa numaraları el yazısıyla olduğundan sayfa uzunlukları matbu metinde değişiklik gösterebilmektedir.

Eserde herhangi bir sadeleştirme yapılmamış ve benzer kelime kullanımına gidilmemiş olup aslına uygun olarak rika metin matbu metin haline getirilmiştir.

Dikkatimizden kaçan ve hatamızdan kaynaklanan, yanlış okunmuş kelimeler, kullanılması gereken harf yerine benzer harf (ز،ذ) kullanımı vb. hatalara rastlanılabilir. Bu yanlışlıklar, tesadüf edildikçe düzeltilecektir.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد النبي الآتي و على آله واصحابه اجمعين.

عيسى عليه السلامك ولادت و وفاتی حقنده اوتهدنبری برطاقم افكار و اعتقادات متخالفه موجود اولوب، هر طائفه كندی ذهاب و ظنی تأیید ایچون برطاقم دلیلر ایراد ایدر. و بالنتیجه ینه محالفت دوام ایدوب طورر. بو مخالفتی اساسندن قلع اتمیک اومنیسیله، توفیکات آلهیدن بال استعانه عقل سلیم و فحم صحیح اصحابنه خطاباً بو خصوصده بر رساله یازمغی مناسب کوردم . جناب حق فکر صحیح و قول سدید احسان بیورسون.

معلوم اولسون که عیسی علیه السلام حاقنده کی آیات قرآنینک معانی منیفسنه بر نزهه جک اولسون وقوف ایچون، وجودک مراتبی و هر مرتبه بنک احکامینی بیلیمک لازمدر. اکر بونلر بیلیمزسه احکام مراتب یکدیگرینه قاریشترلماک و برینک حوکی دیکرینه قیاس ایدلمک صورتیله عقول حایرتده قالیر. و بو حیرت جهلدن متولد اولدیغی ایچون حیرت مزمومه اولور. ایشته بو کی حیرت لدر که عقول و افکاری وادی ضلالتنه سوروکر. وجودک مراتب و احکامی حاقنده کی تفصیلاتک اعطاسنه بو رسالنک حجمی مساعد دکیلدر. اهل حقیقت بوکا (حضرات خمسه) دخی دیرلر. مطبوع و غیر مطبوع بر چوق آثاردی ایضاح ایدلمشدر. بو رساله قارئین کرام طرفندن بونلرک بیلندکی فرضیله یازلدی. [۱۰۱]

مقدمه

ایچنده بولوندیغمز حضرت شهادت وجودک جمع مراتبی جامع بر حضرت اولوب آنجق بر ظاهرک مظاهرایدر. بو مرتبه ظاهر اولان بر شی، خواس خمسسه ایله محسوسدر. بو مرتبهک فوقنده اولان مرتبه مثال که آکا (خیال مطلق) دخی دیرلر. خواس خمسسهک کافسیله محسوس دکیلدر. و خیال ایکی قسمدر. بری: منفسل، دگیری متصلدر.

(خیالی متصل): انسانک وجودنده که خیالدر. رؤیاده کوریلن صور خیالی کی. زیرا بر کیمسهک کوردیکی رؤیای، یاننده که کوره مز، آنک خیالی باشقه، بونک که باشقه در.

(خیالی منفصل): آیینده مجلا اولان شیلرده اولان صورت کی که بو خیال حضرت شهادتده قوه باصره ایله محسوس اولمقله برابر قوه لامسه ایله محسوس دکیلدر. زیرا آیینده که صورتی آل ایله طوتمک قابل دکیلدر. و رأینک وجودندک آیری اولدیغی ایچوک هرکس کوره بیلیر.

شریعتده ملائکه کرام تعبیر اولناک ارواح، ذات الوهیتک قواسندک عبارت اولوب صفت قدرتک مظاهریدرلر. و بونلر مرتبه خیالده رائینک حال و شاننه کوره صور مختلفه ایله تمثیل ایده بیلیرلر. زیرا قوانک اقتضای ذاتیلری بودر. ذات الوهیتک قوای کلیسی درتدر که بونلر ده جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، عزرائیل علیهم السلمدر. جناب جبریل، اسم حادی حضرتندن عالم صورته انزال معانییه مأموردر. و بو خاصیتی ایله جمع عوالمی محیطدر. آنک وجوه تأثیراتی کنديسنک برر قانادیدر. شو حالده آنک لایعد ولا یحصی قانادلری واردر. و عالم غیبدن فرد مهتدییه نازل اولان معانی آنک وجوه تأثیراتندن بر وجه ایله واقع اولور. ملائکه کرام عالم خیالده متمثلاً ظاهر اولدقلری وقت، رائی ایله مخاطبه ایدرلر. و خیال ایله مکالمه واقع اولدیغنه رؤیا بر شاهد بلیغدر. هر بر فرد انسانینک [۱۰۲] وجودی، جمع مراتب وجودی جامع اولدقلری حالده ناقصیتلری و عالم شهادتک احکامنده استغراقلری حسبیه هر بر مرتبهک احکامی کنديلریندن ظاهر اولاماز. آنلر حال کندی نفسلرندن و کندی شرافت و کرامتندن غافل اولدقلرندن، یالکز ذوق شهودی ایله بیلدکری بو کثیف اولان مرتبه شهادتدن باشقه بر مرتبهک احکامی بیلیمز. فقط انسان کامل جمیع مراتبی ذوق شهودی ایله بیلدکی و هر بر مرتبه بی جامع اولدیغی ایچون کنديسی بو عالم کسافته ایکن هر ایسته دیکی مرتبه یه داخل و او مرتبهک احکامیه

عامل اولابیلیر. جناب مریم (رضی الله عنه) حقنده صلی الله علیه وسلم افندمز (کمل من الرجال كثير و لم یکمل من النساء الا مریم بنت عمران و خدیجه بنت خویلد و فاطمه بنت محمد و آسیه امراة فرعون) یعنی "ارکه کلدن بر چوقلری کماله ایردی و قادینلردن آنجق عمرانک قیزی مریم و خویلیدک قیزی خدیجه و محمد (صلی الله علیه وسلم) ک قیزی فاطمه و فرعونک زوجه سی آسیه کماله واصل اولدی." (رضی الله عنه) حدیث شریفیله کمالنه اشارت بیورمش اولدقلردن، آنک رجاله مخصوص اولان کمالات ایله متصف اولدیغنه شبیه یوقدر. بناءً علیه جناب مریم، مراتب وجودن، هیچ برندن احتجاب ایتمیکجک بر استعدادی حائز ایدی. بو مقدمه معلوم اولدقلدن صکره مقصده شروع ایده لم. [۱۰۳]

فصل-۱

حضرت مریمک صورت حملی

حق تعاله حضرتلری سورۀ عمرانده بیورلرکه [إِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ] یعنی "وقتاکه ملائکه دیدی که: یا مریم، محقق الله

تعاله سنی کندیسندن صادر اولان بر کلمه ایله تبشیر ایدرکه دنیاده و آخرتده وجیه و مقربلردن اولدیغی حالده آنک اسمی عیسی بن مریمدر و ناسا بشیکده و کهل حالنده سویلر و صالحلردندر. "ینه حضرت مریمدن نقلاً حق تعاله بیورر. [قَالَتْ رَبِّ أُنِّي يُكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسْسَنِي بَشَرٌ] یعنی "حضرت مریم دیدی یا رب بکا بشر تماس ایتمدیکی حالده بنم اوغلم نصل اولور؟" [قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ] یعنی الله تعاله مریمک باطنندن خطاب ایدوب بیوردی که "الله تعاله بر امری قضا ایتدکده، بویله جه دیله دیکی شیئی یارادیر."

امدی او شیئی اول دیر؛ اولور. بو آیت کریمده عیسی علیه السلامک ظهوری قبل الحمل حضرت مریمه تبشیر بیورلدیغی و حضرت مریمک استغرابی اوزرینه حق تعالی حضرتلری طرفندن "که جمع اشیانک و حضرت مریمک هویتیدر." بی حرف و صوت آنک باطننا خطاب بیورلوب علم حقه ثابت اولان شینک لسان استعداد ایله ظهوری طلب ایتمسی اوزرینه، او شینک ظهورینه حقه اراده سی تعلق ایتدکده آکا (کون) "اول" امریله خطاب ایدوب او شینک مراتب وجودده ظاهر اوله جغی بیان بیورلمشدر. بو مسئله سر قدره تعلق ایدر. حضرت مریمک انسان کامل اولدوغی حالده [أُنِّي يُكُونُ لِي وَلَدٌ] قولیله استغرابی، قدرت آلهیدهن شبیهی متضمن اولمیوب ابراهیم علیه السلامک [رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى] [۱۰۴] یعنی "یا رب، سن اولوی نصل دیرلندیکنی بکا کویتر" و حضرت عزیرک [أُنِّي يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا] یعنی؛ "الله تعالی اولری اولدکدن صکره نصل دیرلدر" و زکریا علیه السلامک [أُنِّي يُكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا] یعنی "زوجم قیصیر اولدیغی حالده بنم اوغلم نصل اولور؟" قوللرینک نظیری و مقدرک ذوق مشاهده ایله ظهورینی طلب اتمیکدر. زیر عوام مؤمنین ایمان ایله اکتفا ایدرلرسده کاملر معاینه طلب ایدرلر. نته کم حضرت مولانا رضی الله عنه مثنوی شریفلرنده بیورلر:

مرکه محراب نمازش گشت عین* سوی ایمان رفتنش می دان تو شین

ترجمه: "هر کیمک محراب نمازی عین اولدی ایسه، آنک ایمان طرفنا کیتمسینی شین بیل"

امدی، سر قدر بودر که اعیان ثابتدن هر بر عینک وجودده ذاتاً و صفتاً و فعلاً قابلیت اصلیه سنک و استعداد ذاتیسنک خصوصیتی مقدارنجه ظهوری کیفیتندن عبارتدر. سر قدرک سری دخی بودر که اعیان ثابته ذات الوهیتدن غیری اوله رق خارجه ظاهر اولان اموردن دکیلدرلر؛ بلکه حق تعاله حضرتلرینک نسب و شؤنات ذاتیه سنک صورتلریدر. حق تعالی نک نسب و شؤنات ذاتیه سی ایسه، ازلاً و ابداً تغیر و تبدلدن مقدس و منزهدر. بناءً علیه اعیان ثابته دخی ممتنع التغیردرلر. اعیان ثابته اسماء آلهیه بی نهایه دن هر برنیک برر صورت علمیه لرندن

عبارت اولوب آنلر بی حسب استعداداتهم وجود خارجی طلبندهدر. حضرت مریمک مظهر اولدیغی اسم و آنک ظلی اولان عین ثابتهسی بو طرز حملی اقتضا ایتدیکی کبی عیسی علیه السلام دخی اسم باطنک مظهري اولدغندن وجود خارجیده ظهور و بروزی و آندن تغیی بو اسمک احکامی دائرهسندنه واقع اولمق ایجاب ایتمشدر. [۱۰۵] و بویله اولمق آنک عین ثابتهسنگ اقتضای ذاتیسیدر. ملائکه طرفندن مژدهلنن ولدک آتیده زوج صالح ایله کندوسنگ تزوجی سببیه حاصل اولمیهجغنی [إِسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ] قولندن آکلدی. زیرا ولد پدرینه اضافه اولنمق ایجاب ایتدیکی حالده والدهسغه اضافه ایدلدی. آنک ایجون حضرت مریم [وَلَمْ يَمَسَّ سِنِي بَشَرٍ] قولنی قائل اولدی. و حقه اعیان ثابتهنگ قابلیت و استعدادات ذاتیهلرنده شیئه مراد آلهیهسنگ تعلقی قطعی اولدیغنی و آنک وجود خارجیده عدم ظهوری ممکن اولمیدیغنی بیان بیورماسنه قارشنی جناب مریم ظهور مشیته مترقب اولدی. حکم کلی اجمالیدن عبارت اولان قضای آلهینک وقت تفصیل و ظهوری کلدی که بو، قدردن عبارتدر. و حق تعاله بوکا [وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ] آیت کریمهسندنه اشارت بیورر. و قدرک محل ظهوری انجق عالم سفلی اولان حضرت شهادتدر. ایشته بو قضانک وقت تفصیلی کلدکده، سورۀ مریمده واقع [فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا] یعنی "بز آکا روحمزی کوندردک آکا بشر سوی اولهرق متمثل اولدی" آیت کریمهسندنه بیان بیورلدیغنی اوزره، عالم صورت اولان عالم کونه انذال معانیه مأمور اولان حضرت جبریل وجوه تأثیراتندن بر وجه ایله معنای عیسوی ییخ حاملأ حضرت مریمه ظاهر اولدی که بو ده آنک بشر سوی اولهرق آکا تمثلندن عبارتدر.

امدی، روح الامین؛ ایرماقده غسل ایتمک اوزره عریان اولان حضرت مریمه کوزل بر دلیکانلی سورتنده ظاهر اولدیغنی وقت، مقدما واقع اولان تبشیر ملائکهپی و خطاب آلهی تذکر ایدهمیوب منقبض اولدی. زیرا مرتبۀ بشریت او دقیقه بونلری تذکره بر حجاب اولدی. چونکو جناب مریم جسد عنصری صاحبی بر دلیقانلینک کندوسنه تجاوز قصدیه کلدکیخی تخیل ایدتی و بر محل مخفیده [۱۰۶] عریان اولان بر کنج قادینک، او حالی کورن بر دلیقانلینک بالا پروا او قادینه توجهی عالم طبیعتده محل شائبهدر.

بناء علیه بر ولی عقیفه اولان حضرت مریم، نکاح شرعی اولمقسزین واقع اولهجق مقارنتک عقلاً و شرعاً جائز اولمیان اموردن اولدیغنی بیلدیکی جهتله الله تعالینک کندیسنی بو دلیقانلینک الندن قورتارمسی ایچون قوای ظاهره و باطنهسینی جمع ایدهرك الله تعالیه یه صیغندی و [إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ] یعنی؛ "بن سندن رحمانه صیغیزم" دیدی. خوف زنا حسبیه حضرت مریمده حاصل اولان انکباضک دفعی ایجون حضرت جبریل آکا [إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا] یعنی؛ "بن آنجق ربیک رسولیم سکا ادناسی طبیعیدن پاک و طاهر بر ارکک اولاد بخش ایتمک ایجون کلدک" دهینجه قبضی بسطه مبدل و صدی منشخ اولدی و اولجه کندوسنه تبشیر اولنان [مسیح عیسی ابن مریمک] ظهوری و معنانک عالم صورتده تحققی آنی کلدیکی آکلادی و بشر صورتده ظاهر اولان شخصک ملک اولدیغنی بیلدی.

ایشته جناب مریمک بو انبساط و انشراحی اثناسنده حضرت جبریل متمثل آکا نفخ ایدوب معنای عیسوی القا ایددی. اگر خوف و انقباض زماننده نفخ ایده ایدی، عیسی الیه السلام اویله شنع الخلقه بر وصف ایله چیقاردی که هیچ بر کیمسه صورتنگ چیرکیلکندن طولای آنکله صحبت و موانسته طاقت کتیرهمیوب کندیسندن قاچاردی. حضرت شیخ اکبر رضی الله عنه، بو حقیقتی بویلهجه فصوص الحکمه فصی عیسویه بیان بیورر. فتوحات مکیهنگ ۱۸۸ نجی بابنده ده شویله بیوررلر. "عند الجماع قادین بر صورته نظر ایتدکده ویاخود عندالوقاع والانذال [۱۰۷] ارکک بر صورتی تخیل ایلدکده، چوجق تخیل اولنان صورتک خلقی اوزرینه اولور. بونک ایچون حکما، عندالجماع ارکک ایله قادین او صورته نظر ایتمک اوزره اماکنده اکبر حکمادن فضلانک صورتلرینی تصویر ایله امر ایدرلر. زیرا خیالده منطبع اولان شی طبیعتده تأثیر ایدر.

امدی او صورت اولان بو قوه خیالیه ماعدن تکنون ایدن ولدده ظاهر اولور. و بو، علم طبیعتده بر سر عجیبدر.

امدی جناب مریمك حملی بعضی کیمسلك ذاهب اولدقلری کبی بشر سوی صورتنده اولان حضرت جبرائيلك آکا شكل معهود اوزره واقع اولان مقارنتی صورتيله دكلدر. بو ذهاب صرف معرفت آلهیده نقصاندن منبعثدر. زیرا حق تعاله مریم حقنده [أَحْصَنْتَ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا] بیورر.

امدی حضرت مریمه حال انبساطنده واقع اولان نفخ اوزرینه آنده شهوت ساری و احتلامه مشابه بر حال ایچونده انزال واقع اولدی. آیت کریمه ده [أَحْصَنْتَ فَرْجَهَا] دن صکره [فَنَفَخْنَا فِيهَا] بیورلمسی نفخك فرجی طرفنه واقع اولدیغنی تفهیم ایدر. مع هذا بونده ده اختلاف اولوب بعضی مفسرین کوملكنك یاقه سندن ایجنه طوغری اوفورلدیغنی بیان ایدرلر. ولکن غسل ایده جکی بر آنده بر قادینك اوزرنده کوملك بولنمییه جفی درکار اولدیغندن، قرینه حال بو ذهابی نفی ایدر. و بو حالده ده نفخك جانب فرجه واقع اولدیغنی آکلاشیلیر. ایشته جناب مریم بو نفخ اوزرینه واقع اولان انزال ایله صورت عیسویه ی حامل اولدی. بویله اولنجه جسم عیسی مریم طرفنه نظراً ماء محققدن و جبریل طرفنه نظراً آنك نفخك رطوبتنده مندمج اولان ماء متوهمدن مخلوق اولدی. چونکه حضرت مریمك حین انزالنده وجودندن فرجنه سیلان ایدن صو، آنك [۸.۸] وجود عنصریسی حسبیله جاری اولان بر ماء محقق ایدی. زیرا عالم کثیف شهادتك مافوق اولان مراتبده که صور، بو عالمه نزول ایتمدکجه تحقق کامل واقع اولماز. حضرت جبریل ایسه بشر صورتنده متمسل اولان روح اولدیغندن بو عالم کثافته تحقق ایتمیش بر صورت دکل ایدی. بلکه آنك صورتی عالم خیالده متمثل بر صورت متوهم ایدی. و او صورته متعلق اولان احوال و شؤوناتك کافه سی متوهم بولندیغندن، آنك نفخك رطوبتنده مندمج صورکنندن بولنان شی دخی متوهم ایدی. یعنی حضرت جبریل صورت متمثله سندن نفسی خارجه جیقارمق صورتيله [هوخ] دیدی. جسم حیوانیده اولان بو کبی نفخده صورکنندن اولان بعضی مواد موجودرلر. زیرا نفسی حیوانی راطبدر. و نفسده او رکنندن اولان مواد اصلیه مولدالماء ایله مولدالحمضه در.

امدی بشر صورتنده متمثل اولان جناب جبريلك اخراج ایتدیکی بو نفسن رطوبتنده ده بعضی مواد موجود ایدی. او مواد، جناب مریمك وجودینه ساری اولوب آنده شهوات تحریك ایتدی. فقط حضرت جبريلك صورت بشریه سی کبی نفخی و بو نفخك رطوبتی و آنده مندمج رکن ماءدن مولدالماء ایله مولدالحموضه دخی متوهم ایدی. ایشته بو سببله عیسی، ماء محقق ایله ماء متوهمدن تگون ایتدی. بو نوع انسانیده تگوین و خلق آلهی، آنجق حکم معتاد اوزده بشر صورتنده واقع اولمق ایجون عیسی علیه السلام، والدسی بشر صورتنده اولدیغنی و حضرت جبریل بشر صورتنده تمثل ایتمش بولندیغنی جهته، روح الله اولدیغنی حالده، بشر صورتنده مصور اوله رق میدان ظهوره کلدی.

حضرت شیخ اکبر رضی الله عنه فصی عیسوینك ابتداسنده شویله بیوررلر: [۸.۹]

عن ماء مریم او عن نفخ جبرین ** في صورة البشر الموجود من طين
تكون الروح في ذات مطهرة ** من الطبيعة تدعوها بسجين
لاجل ذلك قد طالت اقامته ** فيها فزاد على الف بتعين
روح من الله لا غيره فلذا ** احبى الموات وانشى الطير من طين
حتى يصبح له من ربه نسب اليه ** به يوتر في العالي و في الدون
الله طهره جسماً و نزهه ** روحاً و صيره مثلاً بتكوين

ترجمه: "روح، یا ماء مریمدن ویا جبريلك نفخندن، طیندن موجود اولان بشر صورتنده سجين تسمیه ایتدیک طبعیتدن، ذات مطهرده تگون ایتدی. بو اجلدن آنده اقامتی اوزادی؛ تعین ایله بیكدن زیاده اولدی. اللهدن روحدر؛ آنك غیری دکیل. بونك ایجون امواتی احیا ایلدی و چاموردن انشا ایتدی؛ تا که آنك ایجون ربندن نسب صحیح اوله؛ آنکه عالیده و دونده تأسیر ایلیه. الله تعاله آنی جسماً تطهیر و روحاً تنزیه ایلدی و تگوین سببیه آنی مثل قیلدی". بو ابیات شریفه نك شرحی اوزوندرد. تفصیلی ایسته ینلر فصوص الحکمه فصی عیسوی شرحلینه مراجعت بیورسونلر.

امدی جناب جبریل، رسول کرامه وحی آلهی نقل ایتدیکی کبی، کلمه الله اولان جناب عیسیای ده نفخی ایله اویلهجه حضرت مریمه نقل ایلدی. نته کم آیت کریمه ده حق تعاله [وَكَلَّمَتْهُ أَلْفِيهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ] یعنی؛ "مریمه القا ایلدیکی آنک کلمه سیدر. و آنک جانبندن بر روحدر" بیوردی. [۱۱۰] حضرت جبریلک بو نقلی رسول علیه السلام کلام الله امتنه نقل ایتمسینه بکزه. زیرا حضرت جبریل معنایی صورته انزال ایدن رسولدر و رسول علیه السلام دخی کذلک معنایی حروف و ظروف کسوه سیله نقل ایدر. نته کم معنادن عبارت اولان بالاده کی قوی حروف و ظروف کسوه سینه کیدیروب بزلره نقل ایتدی. و هر بر کلمه دلالت ایلدیکی معنانه او صورته تعیینندن باشقه بر شی دکیلدر.

معنی؛ او صورتک روحیدر. شو حالده جسم عیسی بو عالمده ظاهر اولان الله تعالی نک کلمه لرندن بر کلمه در. و آنک دلالت ایتدیکی معنی؛ روح عیسویدر که او ده آنک رب خاصی اولان اسم باطندر. کرچی عیسی علیه السلام، انسان کامل اولمق حسبیه الله اسم جامعنک مظهری ایسه ده بو اسم جامعک تحتنده بولنان کافه اسمانه احکامی آندا اعتدال اوزره ظاهر دکیلدر. نته کم آتیده ایضاح ایدیه جکی اوزره صورت تولدی و یهودیلر طرفندن واقع اولان سوء قصد اوزرینه تغیی اعتدالدن بعیددر. و کافه اسماء آلهیه نک اعتدال اوزره ظهوری، انجق خاتم انبیا صلی الله علیه وسلم افندمه مخصوصدر.

فصل-۲

عیسی علیه السلام صورت ولایتی

قرآن کریمده سوره مریمده بیوریلور. [فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٍ مَكَانًا قَصِيًّا] یعنی "مریم نفخ جبریلدن حامله اولدی. او حمل سببیه بر مکان بعیده کیدوب عزت ایتدی." جناب مریمک مدت حملنده و وضعنده مفسرلر اختلاف ایدرلر. بعضلری حمل و ولادت بر آنده [۱۱۱] واقع اولدی. و بعضیلری ده نسوان سائرهنک حمل و وضعی کبی عادت جاری اوزره واقع اولدی دیرلر. فقط آیت کریمه دن مستفاد اولان صورت ولادتک ساعت واحدهده اولمدیغی آکلاشیلیر. زیرا جناب مریمک حملدن صکره اقصای عمراندن بعید اولان بر مکانه کیتیمی آز، چوق بر وقته محتجدر. مکر که تحت بلقیسک حضور سلیمان عالییه السلامده بوکا دائر بر رمز و اشارت یوقدر. بالعکس بعید اولان مکانه کیتیدیکی ذکر اولندقدن صکره [فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ] بیورلمسی بعدالحمل سائر نسوان کبی عادت جاریه اوزرینه طوغوردیغنه دلیلدر. زیرا طوغوره جفی وقت بر قادینک آغریسی طوتمق عادت جاریه دندر. نته کم حمل آنده عادت جاریه وجودنده شهوت حس ایتمش ایدی.

امدی او ولی عقیفه بو ابتلای الهی اوزرینه طعن جهالندن خوفاً و استحياء ظاهرده پک غریب قالمش و رفاقت سنیه لرنده بر آبه بيله بولنامامش ایدی. و شدت خزنلندن " نه اولایدی، بو حالک وقو عندن اول اولوب یوق اولایدم و نامم و شانم اونودلمش بر حالده اولایدی." بیوردی. آنلرک بو قول قضای آلهیه اعتراض دکیلدر. بلکه صلی الله علیه وسلم افندمزک جهت ولایتلریله بیوردقلری [یا لیش لم یخلق محمداً رب محمد] قبیلندن اولبوب عالم کثرت و کثافتک احکامندن عالم وحدته تحسدر که هر ولینک حالندن عبارتدر. [فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا وَهَئِي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا غَنِيًّا فَكُلِي وَاشْرَبِي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُوِي إِلَيَّ نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلَمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا] یعنی "ولید اولان جناب عیسی والدسی [۱۱۲] اولان مریمه آنک آلتندن ندا ایتدی که: ای آناجغم محزون اولمه، ربک محقق سنک آلتکده بر ایرماق جاری قیلدی. و خرمانک ساکنی صاللا که سکا تازه خرما دوشسن، خرمان ی، آلتکده جریان ایدن ایرماقدن ایچ و کوزی آیدین اول. اگر بشردن بر کیمسی کورورسه ک رحمان ایجون بر صوم نذر ایتدم. بو کون هیچ بر انسانه سوز سوبله میجکم دی"

بو آیات قرآنییه نظراً عیسی علیه السلامک ولادتک زماننده اولای عیسی علیه السلامک آلتندن عضو معهودندن والده سینه خطابی و آتی تسلیه سی ثانیاً جناب مریمک باصدیغی ارضدن صو نبعانی ثالثاً قوری خرما آغاجندن وقتسز تازه خرما دوشمه سی کبی خوارق ظهور ایتمشدر. بو خوارق اوزرینه متسلی اولان جناب مریمک خزن و قبضنی مبدل سرور و نشاط اولمغله ناسدن پرواسی قالمامش و کندی آمرینی غسل یدنده میت کبی کاملاً ید حقه تفویض بیورمش و ولد نجیی ایله برابر تعلقاتنک نزدینه کلمشدر. نته کم ایت کریمه ده بیوریلور.

[فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئاً فَرِيحاً يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امراً سَوْءً وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا] یعنی "ولیدینی قوجاغنه آلمش اولدیغی حالده قومنک نزدینه کلدی. قومی دیدیلر که یا مریم، سن هیچ کورولمدک بر منکر ایله کلدک. اُی هارونک همشیره سی باباک فنا آدم دکل ایدی و آناک ده فاحشه دکل ایدی." [فَإِشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نَكَلُمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا] یعنی "جناب مریم حضرت عیسیایه اشارت ایتدی. قومی بشیک ایچنده اولان صبی نصل سوز سویلر. والده سنی تسلیه ایدن حضرت عیسی دیدی:

[قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا] [۱۱۳]

یعنی "بن اللهک کولیم، بکا کتاب ویردی و بنی پیغمبر یادی و بن نرده اولور ایسه م اولیم بنی مبارک قیلدی، حیاته اولدقجه بکا صلو و زکوة ایله امر ایتدی و بنی والدهمه محسن و رحیم قیلدی و بنی جبار و شقی یاپمادی."

امدی بو آیات قرآنیهدن آکلاشیلان بودر که عیسی علیه السلام صبی اولارق طوغدی و والده سنک آلتندن ندا ایتدیکنه نظراً سائر صبیان کبی عضو معهوددن خروج ایتدی. و بعضی مفسرلرک ذهابی کبی کهل حالده طوغمادی. زیرا کهل حالده طوغردیغی ذهابی صراحت قرآنییه مخالفدر. چونکه: [فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ] بیوریلور. کهل اوتوزیش یاشینده کی بر آدمه دیرلر. جناب مریمک اوتوزیش یاشینده کی بر آدمی یوکلنوب قومنه کلمسی کولونج بر شی اولور. و بویله بر آدمک جناب مریمدن طوغدیغنه هیچ کیمسه اینانماز که قومی طرفندن آنک بلا زوج حمل و تولیدی موضوع بحث ایدیلرک طعن اولنسون. زیرا جناب مریم مخفی بر محله وضع حمل ایتمش و بعده ولدیه برابر قومی نزدینه کلمشدر. چوجنی کهل حالده کورونجه بو سربنی خلقه نیچون فاش ایتسون؟ والحاصل جناب مریم آنی صبی اولدیغی حالده قوجاغنه آلوب شهرده که اقامتکهنه عودت ایتدی. و بشیکه یاتیردی. زیرا قومی کلدیکی وقت جناب عیسیای بشیک ایچنده کوردکلری ایچون [مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا] دیدیلر. اگر کهل حالده اولایدی بشیکه کیرمز ایدی. هیچ اوتوزیش یاشنده کی آدم بشیکه یاتار می؟ [وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا] آیت کریمه سندن کهل حالده طوغدیغی معناسی آنلاشیلماز. کهل حالده ناس ایله تکلمی آتیده ایضاع ایدیلجه کدر. [۱۱۴] بوندن صکره حق تعاله بیورر: [ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ] "ایشته قول حق سوبلهین عیسی بن مریم که آنک حقنده امترآ ایدرلر." بو آیت کریمه ده عیسی بن مریم علیه السلامک تکوئی حقنده قول حق ایله قول امترآ یعنی قول شک موجود اولدیغی بیان بیوریلور. بو ده بالاده ایضاح اولندیغی اوزره ماء متوهمدن متکون اولدیغندن نشأت ایدر. قول حق ماء محققک و قول امترآ و شک ماء متوهمک اثریدر. بناءً علیه عیسی علیه السلامک جمیع احوالنده آنک منشأ تکوئی اولان ماء محقق ایله ماء متوهمک تأثیری موجوددر.

فصل-۳

عیسی علیه السلامک معجزاتی

حق تعاله سورة آل عمرانده بیورر: [إِنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ إِنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَنْبِئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ] یعنی "حضرت عیسی بن مریم سزه ربکز جانبندن آیت وعلامت ایله کلد. بن سزه چاموردن قوش هیئتته مماثل شی یاپارم و آکا اوفورورم. او اللهک ازنی ایله قوش اولور. و بن آنادن طوغمه کورلری و برص علتته مبتلا اولانلری اُی ایدرم. و اللهک ازنی ایله اولوی دیرلیترم. و یدیککز و اولریکزه ادخار ایلدیککز شی خبر ویریم"

دیدی. جناب عیسی روح الهی اولدیغی ایچون موتای احیا ایدر بر حالده ظاهر اولدی. و آنک بو احیاء کیفیته احیاء اللهک و نفخ عیسی علیه السلامک ایدی. نصل که حضرت مریمه واقع اولان [۱۱۵] نفخ جبریلک و کلمه اولان روح مصور عیسوی ده [وَكَلِمَتُهُ أَلْفِيهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ] آیت کریمسی موجبجه اللهک ایدی. شو حالده عیسی علیه السلامک اولولری دیرلیتمه سی، اللهک نفخندن انضر حسیه ده اثر حیات ظهوری جهتندن احیای محقق ایدی. وینه بو احیا اللهک اولدیغی حالده عیسی علیه السلامک کندیسندن اولدیغی متوهم ایدی. زیرا حقیقتده وجود و نفخ حقکدر. ایشه جناب عیسی کندوسنک ماء محقق ایله ماء متوهمدن تکونندن ناشی بو معجزه سنده ده احیای محقق ایله احیای متوهمی جمع ایتدی. چاموردن یاپدیغی قوشه نفخ ایله حیات

بولمسی و اعمای و ابرصی ابراسی دخی اخیای موتا کی تحقق و توهمی جامعدر. بو ایسه نشأت عیسویه اقتضاسندندر. بو بابدده که تفصیلت فصوص الحکم ده فصی عیسویه ایضاح بیورلمشدر.

کندیلریله برابر اولمدیغی حالده ناسک یدیکلری و اولرینه ادخار ایتدکلری شیئ خبر ویرمسنه کلنجه، عیسی علیه السلامک هویتی هر شینک هویتی کی حقدر. و صورت بشریه سی که روح مصوردر. محضا بو صورت اعتباریله عیددر. نته کم بشیکده ایکن [إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ] بیورمشدر. صورت بشریه سنه روحنک غلبه سی حسبیله کندوسنده حقایق احواله اطلاع مانع اولاجق کثافت یوقدر. بناءً علیه آنک بو کی احواله علمی روح الله اولمسی حسبیله حقک علمیدر. و عیسی علیه السلامک بو کی اخباراتی ایشدکدرنده خلق صورت عیسویه سی حسبیله مطلع اولدیغی ظن و توهم ایتدیلر. مع هذا که بو علم آلهی صورت عیسویه ده تحقق ایتمش ایدی. بویله اولونجه حضرت عیسی (عم) بو خصوصده ده تحقق و توهم بینی جمع ایتدی.

حواریونک طلبی اوزرینه نازل اولان مائده دخی معجزات عیسویه دندر. نته کم سورة مائده ده بیورولور: [۱۱۶] قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيداً لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ] یعنی "عیسی بن مریم بیوردی که ای آلهم بزه سمدان سفره ایندیر که بزم اولمز و آخرمز ایچون بایرام اولسون و جانب الوهیتکدن دخی بر علامت اولسون و بزى ارزاق ايله! سن رزقک خیرلر سیسک" بونک اوزرینه بری آلتنده دیکری اوستنده اولمق اوزره ایکی بولوط آراسنده سفره نازل اولدی. اوستنده قیرمزی بر اورتو وار ایدی. اورتوی قالدیردقلرنده پوللری و قیلچقلری چیقارلمش و یاغلری آقمده بولنمش اولان پیشمش بالق باش طرفنده طوز و قویروق طرفنده سیرکه و اطرافنده تره و مایدانوس کی درلو یشیللکر وار ایدی. آندن باشقه بش دانه پیده وار ایدی که برینک اوستنده زیتون، برنده بال، برنده ترایغی، برنده پینیر و برنده باصدیرمه وار ایدی. اهل اسلامک رمضان شریفده سفره ده بولندیردقلری افطرق تبرکاً بو مائده بی تمثیلاً احضار اولونر.

معلوم اولسون که انبیا علیهم السلام هر برلری بر انسان کاملدر. و بالاده ایضاح اولندوغی اوزره انسان کامل [الله] اسم جامعنک مظهری اولوب کافه اسما و صفات الهیه ايله متحققدر. بناءً علیه آنلرده قدرت خاق دخی موجوددر. آنلر عالم خیالده ایجاد ایتدکلری صورتی بو عالم کثیفده ده اخراجه قادردرلر. بو حقیقته مبنی مائده خیال عیسویه متکون اولان صورتک عالم شهادتده خلقتدن باشکه بر شی دکیلدر. جناب عیسینک "ای اللهم" خطابی کندیسینک مظهر اولدیغی اسم جامع، یعنی کندی حقیقتنه خطابدر. ولاکن تعینی و صورت بشریسی حسبیله سائر انسان کاملر کی جناب عیسی دخی عیدر. و بو خصوصده جمع انبیا علیهم السلام بردر. [۱۱۷] یالکز رب خاصلری اعتباریله آرالرنده تفاضل واردر. و هر برینک معجزاتی کندی اسم غالبی اولان رب خاصلک احکامی دائره سنده واقع اولر. مثلاً صالح علیه السلام اسم فتاحک مظهری اولدیغندن معجزات سنیله لی ده فتوح صورتنده ظاهر اولدی و عیسی علیه السلام اسم باطنک مظهری اولدیغندن معجزاتی و شریعتی و دعوتی دخی بو اسمک احکامی دائره سنده واقع اولدی.

خاتم انبیا صلی الله علیه و سلم افندمز جمیع اسماء آلهیله نك، احکامی کندولرنده علی طریق الاعتدال ظاهر اولدیغی ایچون، کافه انبیانک معجزاتی جامعدر. بویله اولدیغی حالده امتندن هیچ بر فرد صلی الله علیه و سلم افندمز بهسب التعین الوهیت اسناد ایتمدیلر و آنلر حقنده اصلاً بویله توهمه دوشمدیلر. زیرا آنلرک نشأت محمدیه لری بو توهمی اقتضا ایتمز ایدی ولاکن نشأت عیسویه یوقاریده کراز ایضاح اولندیغی اوزره امتنک کندوسنه الوهیت اسنادینی ایجاب ایتدیردی. بناءً علیه آنک امتنده تشبیه و توهم غالب اولدی. و موسی علیه السلامک رب خاصی اسم ظاهر اولدیغندن آنک دعوتی تنزیه اوزرینه اولوب امتی صور کونیه احکامنده مستغرق اولدیلر. ولاکن خاتم انبیا صلی الله علیه و سلم افندمز تنزیهده تشبیه و تشبیهده ده تنزیه دعوت بیوردقلرندن امتنده هر ایکی اسمک احکامی اعتدالاً واقع اولدی.

فصل-۴

عیسی علیه السلامک شریعتی

عیسی علیه السلامک شریعتی تواضع و تشبیه اوزرینه مبتنیدر. تواضع اوزرینه مبنی اولمسی بودر که: جزیه لیرینی امرایه کندی آلرلیله طوعاً کوتوروب ویرملرینی و برینک یاناغنه طوقات اورولسه [۱۱۸] ضاریه مقابله

ایتمیوب دیگر یناغنی چویرمه سنی و آندن قصاص دخی طلب ایتمه مسنی امتنه شرع ایلدی. بو ده آنک صورت بشرده تکوئی والدهسی جهتندن بولنمسی سببیلهدر. چونکه قادین حقیقه ارکک مادونندهدر. آنک بو مادونییتی هم حکمی و هم حسیدر. حکمی اولمسی حق تعالین [الرَّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ] [وَلِلرَّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ] و [لِلذَّكَرِ مِثْلُ مَثَلِ الْأُنثِيَيْنِ] آیت کریمه لرینه نظرآدر. حسی اولمسی حل مقارنتنده ظاهردر. زیرا ارکک فاعل و قادین مفعلدر. و مفعلیت فاعلیتک تحتنده اولان بر مرتبهدر. علماء تشریح طرفندن ارکک و قادینک بنیه لری حقنده اجرا قلنان تدقیقاتک نتایجی بو حکمی توضیح ایدر. حکماً قادینک ارکک ایله مساوی طوتولمسی فکری محالفت فطرت و طبیعت و بونلرک تطبیقات فعلیه سی جمعیت بشیه نک انقراضنی منتجدر. غریبونک بو بابه که تطبیقاتی تدریجاً کندیلرینی انقراضه سوق ایده جکنه شبهه یوقدر. آنلرک عقلاسی شیمیدین بو نتجه یی حس ایتمکه باشلامشلردر. فقط بر کره باشلادقدن صکره کری دونمک قولای بر شی دکیلدر.

تشبیه اوزرینه اولمسی بودر که: عبارات انجیلیه الفاظ تشبیهیه ایله نازل اولمش و امتی تشبیهی تحقیق توهیم ایتمشلردر. ازجمله انجیل شریفک بسمله سی [بسم الاب والابن و الروح القدس] صورتندهدر. و جامع جمیع صفات و اسماء اولان (الله رب) تعبیریه مزکوردر. زیرا اب صورت عنصریده اصل اولدیغی کبی ذات الله دخی جمیع مراتب وجودیه نک اصلیدر. بناء علیه اب، الله مقابلیدر. و رحمانیت اصل اولان ذات اللهک تجلی اولاسی اولدیغندن بو ده ابن مقابلیدر. و روح القوس که جبریلدر. رحمت رحیمیه نک مظهر تجلیسی اولدیغندن بو ده (رحیم) مقابلیدر. بناء علیه انجیلک (بسم الاب والابن و الروح القدس) الفاظ تشبیهیه سیله واقع اولان افتتاحی تمامیه [۱۱۹] [بسم الله الرحمن الرحيم] معناسنک مقابلیدر. فقط نصاری بو الفاظ تشبیهیه یی، حقیقت توهیم ایتدیلر. و بونک اوزرینه اوچ اصل اثبات ایلدیلر. زیرا اقنوم، اصل و اقانیم ثلاثه اصول ثلاثه معناسندهدر. و بالطبع بو توهمدن شرک و کفر ظاهر اولدی. و اقنومدن پریمی اولان الله ثلاثه یعنی اوچک اوچنچیسو دیدیلر. نته کم آیت کریمه ده بیوریلور. [لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ] و عیسی علیه السلامی دخی بر اصل اعتبار ایدوب بعضیلری اللهک اوغلی دیدیلر. و روح القدس دخی بر اصل اتخاذ ایلدیلر. و بونک اوزرینه ایچندن چیقلمیه جق ایضاحات و تفسیراته قیام ایتدیلر. بونلرک معناسینی نه کندیلری آکلادیلر و نه ده باشقه لرینه آکلاته بیلدیلر. زیرا وهم اوزرنده یورودیلر. طریق وهم ایله غایت ظلمانی و آفاق کورونمز بر ساهه ضلالدر. ایشته بو سببدن اقانیم ثلاثه نک آدینی سر قویدیلر و بو سرک سری وهم اولدیغنی بر درلو آکلایامدیلر.

بوراده بر حقیقت واردر. او ده بودرکه هر بر نبی یه ویریلن علم رسالت امتنک استعدادی اوزرینهدر. آنلرک استعدادندن نه نقصان نه ده زیادهدر. اگر زیاده اولسه تکلیف مالایطاق اولور. و اگر نقصان اولسه حقلری ویرلمه مش اولور. بناء علیه امت عیسوی خاتم انبیانک ظهورینه قدر جناب عیسانک مظهریتنده مشترکدرلر. یعنی آنلرده اسم باطنک احکامی غالباً حکمراندر. فقط خاتم انبیان صکره کلن انسانلرک استعدادی تبدل ایتمش و جمله سی امت محمدیه دن بولنمشدر. و لاکن بونلردن بر قسمی دعوته اجابت ایتمش و دیگر بر قسمی حالا دعوت اولنمقده بولنمشدر. ایشته بو استعداد نتیجه سیدر که غریبون رهبانیت تحکمنی ده و یروب کندیلرینه مسلک فن دییه آیریجه بر یول آچمق [۱۲۰] مجبریتنده قالمشدر و فن ترقی ایتدکجه نصرانیتدن تباعد ایتمشدر و فکرآ انکار ایتدکلری قرآنله عمل و فعلاً تصدیق ایتمکده بولنمشلردر. زیرا هیچ بریسی بر طوقات یدیکی وقت، دیگر یاناغنی چویرمز. بلکه شریعت محمدیه اوزره قصاص طلب ایدهر. زیرا استعدادلری امت محمدک استعدادی اولدیغندن باشکه درلو یاپامزله و قرآن کریمده [قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ] آیت کریمه سی حکمنه توفیقاً اللرنده قازمه کورک اولدیغی حالده ارضک نقاط مختلفه سنده سیر ایدوب ابتدای خلقتی تفحص ایدرلر. بونلر هپ مطاوعت فعلیهدر. بو مطاوعت فعلیه ایله امت محمدیه نک استعدادینی حائز اولدقلرینه و بو استعدادک خارجنه چیقامیه جقلرینه دلیل باهر اولدیغی حالده آنلر بوندن غافلدرلر. انجیل و شریعت عیسویه حقنده ده بر چوق حقایق موجود ایسه ده بو رساله نک حجمی مساعد دکیلدر. فطین اولانلره بو قدر کفایت ایدهر.

فصل-۵

عیسی علیه السلامک خاتم انبیانک کله جکنی تبشیری

جناب عیسی حقیقت محمدیه نك روحیتی مثابه سنده اولدیغی ایچون آنك عهدی صلی الله علیه وسلم افندمك عهدعالیرینه متصل اولدیغندن، کندوسندن صکره احمد اسمنده بر رسول زیشان کله جکنی تبشیر بیورمشدر. نته کم سورة صفده بیوریلور.

[وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ]

یعنی "وقتاکه حضرت مریمک اوغلی عیسی دیدی: ای بنی اسرائیل بن، بندن مقدم اولان توراتی تصدیق و بندن صکره احمد اسمنده کله جک [۱۲۱] پیغمبری تبشیر ایدیجی اولدیغم حالده محقق الهک رسولیم . وقتاکه عیسی کیدوب حاتم انبیا بینات ایله کلدی بو واضح سحررد؛ دیدیلر"

مثنوی

بود در انجیل نعت مصطفی ** آن پسر پیغمبران بحر صفا

بود ذکر حلیها و شکل او ** بود ذکر و غزو صوم و اکل او

ترجمه: "او بحر صفا اولان رؤسی پیغمبران، مصطفی صلی الله علیه وسلم افندمك نعت شریفی انجیلده وار ایدی. و آنلرک حلیه شریفه لری و شکلر و غزالری و اوروجلری و اکلری مزکور ایدی."

اليوم نصارا نزدنده بولنان درت انجیل لسان عبرانی اوزره حضرت عیسی علیه السلامه منزل اولان انجیل شریف دکیلدر. بویله بر انجیل موجود اولمدیغی نصاراده معترفدر. آیات انجیلیه نازل اولدقجه عیسی علیه السلام اصحابنه تبلیغ بیورر. و آنلرده حفظ ایلرلر ایدی. عیسی علیه السلام کیتدکدن صکره هرکس حافظه سنده اولان آیات انجیلی و احادیث عیسویه بی جامع اولارق برر انجیل یازمغه باشلادی و بونلره کندی ایشدکلی و کوردکلی بعضی مناقبی ده درج ایلدی. بو سببله ضبط انجیل مسله سی پک قاریشدی و بو طرزده یازیلان انجیللرده تخالف اوله جفی ده طبعی ایدی. بناء علیه نصارا بر جمعیت عقد ایدوب انجیل نامنده کی آثاری جمع ایله تدقیق ایتدی. مندرجاتی بعضی مرتبه یکدیگرینه مخالف اولدیغی حالده بالضروره درت انجیلی قبوله قرار ویردی. بو درت انجیلدن بری لسان عبرانیده اوچی لسان یونانیده یازلمشدر. بونلرک مؤلفلری متی، مرقس، لوقا، یوحنا در. اوچنک لسان رومی اوزره یازلمسی، اسکندر رومینک مشهور اولان استیلا سندن صکره مصر، سودان، قدس، و سائر بر چوق یرلرده لسان کتابتک [۱۲۲] لسان یونانی اولمسننددر. الیوم بین النصاری معتبر طوتیلان بو درت انجیلدن یوحنا نك (یووانیک) انجیلنده دیرکه: "عیسی علیه السلام حواریونه بیورر: وقتاکه پاراقلیتوس کلیر بن آنی پدر طرفندن کونده ریرم. او حقیقتک روحی اولوب اللهدن منبعثدر. و پاراقلیتوس بیاناتمه دائر شهادک ایده جکتر." و ینه او انجیلده محرردر که "حضرت عیسی علیه السلام بیورمشدر؛ بن کیتمز اسه م پاراقلیتوس کلمز."

پاراقلیتوس حقنده کی ایضاحاته کلنجه، بو کلمه یونانی انجیلده بو تلفظ دائره سنده مسطور اولوب، لسان یونانیده معناسی "کندوسندن نیاز اولنمش و نیاز اولنور." دیمکدر. حالبوکه شیمدی یه قدر هیچ بر ملنده بو معنایی حاوی بر انسان اسمنه تصادف اولنما مشدر. بونک "پریقلیتوس" کلمه سندن محرف اولدیغی ظهردر. زیرا "پریقلیتوس" لفظی لسان یونانیده تمامی تمامنه "احمد" معنا سنده در. و بالاده ذکر اولنان آیت کریمه ده عیسی علیه السلام کندوسندن صکره کله جکنی تبشیر بیوردیغی رسولک اسمی "احمد" اوله رق کوسترلمسی دخی بو مطالعی تأیید ایدر. و صلی الله علیه وسلم افندم عیسی علیه السلام بیوردیغی وجهله حقیقتک روحیدر. زیرا جمیع حقایق جامعدر. نته کم صلی الله علیه وسلم افندم بیوررلر: [اول ما خلق الله روحی] چونکه وجود مطلقک تعین اول مرتبه سی ألوهیت مرتبه سیدر. و مرتبه ارواح غیریتله ظهور مرتبه سنک ابتداسی اولوب ایلک متعین اولان شی، روح کلی محمدی صلی الله علیه وسلم ایدی. بناء علیه آنلر حقیقتک روحی اولور. و اللهدن منبعثدر. نته کم حدیث شریفده [انا من الله والمؤمنون من نوری] بیورلمشدر. بو حدیث شریفلر عیسی علیه السلام بیانات علیه لرینک عینیدر و عیسی علیه السلام پدر طرفندن کوندیریم بیورمسی وحدت نبوته اشارتدر. زیرا انبیا بحسب ال اسماء [۱۲۳] متفاوت ایسه ده نبوت معنای کلیسی حسبیلله شخص واحد حکمنده در. آنک ایچون قرآن کریمده [لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ] بیورلمشدر. زیرا بریسنی انکار ایدن هپسنی انکار ایتمش اولور. بناء علیه عیسی علیه السلام ألوهیتک مرتبه ظهورندن مرتبه بطوننه کیتمی، بطونده اولان تعین احمدی صلی الله علیه وسلم افندمك جانب الوهیتدن مرتبه ظهوره انحرافی موجبدر. و انجیلده که پدر تعبیری

بالاده ايضاح ايدلمش ايدى. احمد صلى الله عليه وسلم افندمز، عيسى عليه السلامك بيوردى كى الآن قرآن كريم ايله و احاديث شريفه ايله آنك بيانانته شهادت ايتمكدهدر.

فصل-6

عيسى عليه السلامك وفات و رفعى مسلهسى

يهوديلر طرفندن عيسى عليه السلامه واقع اولان سوءقصد حقنده ايكي روايت وارد: برنجى روايته كوره عيسى عليه السلام مصلوباً شهيد ايدلمدى؛ بلکه رفع اولندى و آكا قصد ايدن يهوديلردن بريسي من طرف الله صورت عيسى يه تمثيل اولونب، يهوديلر حضرت عيسى ظنيله آنى صلب ايتديلر. و بو روايتك راويلرى سورة نسا ده واقع [وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ] و [لَنْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْنَا] آيت كريمه سيله احتجاج ايدرلر. ايكنجى روايتك راويلرى ديرلر كه؛ عيسى عليه السلام وقتاكه يهوديلر طرفندن اخز اولندى، او حضرت ايله برابر ايكي سارق دخى دردست ايدلمش ايدى. هر اوچنى ده چارمخه كرديلر. بعده اورادن اينديروب او زمانده جارى اولان عادت اعدام اوزره كميكيرينى قيروب جرح ايتمك صورتيله قتله متصدى اولديلر. و سارقلىر حقنده اويله ياپديلر. نوبت عيسى عليه السلامه كلكده [١٢٤] او حضرتى وفات ايتمش بولديلر. ولكن يان طرفنه بر ميزراق صاپلاديلر و او محلدن قان آقدى. بناءً عليه بو فعلك فاعللىرى بز آنى مصلوب قيلدق ديديلر. زيرا "صلب" بوراده فتح صاد ايله اخراج استخوان معناسنهدر. ضم صاد ايله اولنجه دار آغاجى معناسنه كير. فتح صاد ايله اصحاب صلب كميك اخراج ايدن كمسه لر معناسنهدر. شو حالده او حضرتى يهوديلر [وما قتلوه] بيورلديغى اوزره قتل ايتمديلر. بلکه او حضرت كندى كندينه تسليم روح ايتدى. [وما صلبوه] بيورلديغى اوزره "فتح صاد ايله" صلب ايتمديلر. يعنى كميكى چيقارماديلر. [ولكن شبه لهم] بيورلديغى اوزره و لكن مصلوبلره يعنى كميكى چيقاريلانلره مشابه اولدى. بو سببله بين النصارى حضرت مسيح عليه السلام حقنده اختلاف حصوله كلى كه بونلردن بر طائفه مسيح عليه السلامك يرينه آكا تمثيل اولنان يهودايى قتل و صلب ايتديلر ديديلر. حال بوكه قرآن كريمك مفسرلىر بو تفصيله پك آز مطلع اولمقله عيسى عليه السلام حقنده نصارادن بو قول ايله قائل اولانلرك سوزلرينى اختيار ايتديلر كه بو قول قرآن كريمده مردوددر. زيرا حق تعالى [وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ] يعنى "يا حبيبم سندن اول كن رجالدن بر رجل ايچون خلد و بقا قيلمدق" بيورر. بو آيت كريمه يه نظراً صلى الله عليه وسلم افندمزدن اول كن بالجملة انبيانك وفات ايتمش اولملرى لازم كير. طلحه ابن على حضرتلى جناب ابن عابسدن بو وجهى روايت ايلديكى كى روايت وهب دخى بو مركزدهدر. سورة نسانك نزولندن صكره، حاطب ابن بلتعه رضى الله عنه ملك مصر اولان مقوكسه مرسل نامه رسالتپناهيى حاملأ كيتديكى وقت مقوقس جناب حاطبه خطاباً "اكر سرك صاحبكز نبى ايسه مكهدن مدينه يه هجرت ايتمه مسنى نيچون جناب حقندن نياز ايتمدى؟" ديه اعتراض ايتمسى اوزرينه حضرت حاطب دخى "عيسى عليه السلام [١٢٥] نبى ايدى. نيچون چارمخه كريمه مسنى حقندن نياز ايتمدى؟" بيورديغى مشهوردر. او حضرتك قولى دخى روايت مزكوره يي تأييد ايدر. ايشته ايكنجى روايت ده بودر: بدرالدين سيماوى قدس الله سره "واردات" نامنده كه رساله شريفه لرنده بو روايته موافق اوله رق بيوررلر كه: [عيسى عليه السلام حى بروحه ميت بجسده العنصرى و لما كان روح الله والرو حانية غالبه عليه ولا موت على الروح قالوا انه لم يمت حكماً للغالب لا بمعنى انه لم يميت جسده العنصرى و هو محال فافهم جداً رأيت سنة ثمان و ثمان مائة يوم الجمعة رجلين حضرا على يد احدهما جسد عيسى عليه السلام و هو ميت كانه نهناه على انه عيسى عليه السلام توفي بده والله اعلم] يعنى "عيسى عليه السلام روحى ايله ديرى، جسد عنصريسى ايله ميتدر. ولكن روح الله اولوب اوزرينه روحانيت غالب اولديغى ايچون، حكماً للغالب اولمدى ديديلر. يوقسه جسد عنصريسى اولمه مك محالدر. جداً اى آكلا سكز يوز سكز سنه سنه مصادف بر جمع كوننده ايكي آدم حاضر اولدى. بريسنك النده عيسى عليه السلامك جسدى وار ايدى. حالبكه او ميت ايدى. كويا عيسى عليه السلامك بدنى وفات ايتديكى بزه تنبيه ايلديلر والله اعلم"

هر ايكي روايتك توفيقى و بو بابده كه آيت كريمه نك تفسيرى

جناب شيخ اكبر محي الدين ابن عربي رضي الله عنهما فصوص الحكمده فص عيسويده بيان بيوردقلى ربيات شريفهسى هر ايكى روايتك توفيقيله آيت كريمهك تفسرينه كفائت ايدر. بو ابيات شريفه بو رسالهك برنجى فصلنده مندرجدر. بيوررلرکه "روح الله سجين تسميه ايتدكك طبيعتدن مطهر اولان ذاتده تكون ايتديكى ايجون آنده اقامتى اوزادى."

امدى عيسى عليه السلامك بدنى حكم طبيعتدن مطهر اولهرق تكون ايتدى. بو كى ابدان روح مصور اولمغله عالم حسده چشم حس ايله مشاهده اولنور. [۱۲۶] و آل ايله طوتيله بيلير. بونك مثالى عالم رؤيادر. زيرا رائى رؤياسنده كورديكى بر صورتى حساً مشهده ايدر. و ايله طوتار و تكلم ايدر. شو قدر كه كندى وجودى دخی بو موطن خياله كوره تكون ايتمش بر وجوددن عبارتدر. و رؤياده كى بو وجودينه بر بيچاق صاپلانسه نوعما بر خوف و الم محسوس اولمغله برابر بو وجود آندن متأثر اولماز و كورديكى و طوتديغى وجود دخی كندى وجودى كبيدر. حديث شريفده [الناس نيام فاذا ماتوا فانتبهوا] و [الدنيا كحلّم النائم] بيورلديغى اوزره بو عالم حس و شهادت دخی خيالدن باشقه بر شى دكيلدر. انجق خيال رؤيا ايله خيال شهادت آراسنده كثافت و لطافتدن باشقه بر فرق يوقدر. بعضاً برى كثيف ديكرى لطيف اولارق ايكى خيال تقابل ايدر. بو تقابل حضرت شهادته مخصوصدر. خيال كثيف بو عالمك ايجايى اولان حكم طبيعتك تأثيرى تحتنده اولديغندن او، بو عالمك احكامنه تابع اولور. فقط خيال لطيف، حكم طبيعتك تأثيرى آلتنده اولديغندن، آندن بو عالمك حكمه مخالف حرکات ظهور ايدر. بو كى تقابلك مناقب اولياده بر جوق مثاللى واردر. اكاليانلر كورمه لر بيله قبول و تصديق ايدرلر. اكاليانلر كورمه لرده رد و انكار ايلرلر. سوزلریمز اكاليانلردهر. ايشته عيسى عليه السلام ايله يهوديلرك ابدانى آراسنده كه مناسبته بويله ايدى.

يعنى عيسى عليه السلام بو عالمده حيات نورانيه ايله يهوديلر ايسه حيات طبيعیه ايله يشارلر ايدى. بناءً عليه يهوديلر بدن عيسويى كندى بدنلرينه قياس ايتديلر. و آنى قتل و صلب ايتدكلىنى ظن ايتديلر. بو حقيقتنه نظر ايتمدكلىرى برنجى روايتك راويلرى عيسى عليه السلامك يرينه يهوديلردن برسینك آكا تشبيه اولنهرق صلب و قتل ايديلوب عيسى عليه السلامك جسميله برابر مرفوع اولديغى و ايكنجى روايتك راويلرى ايسه [وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ] آيت كريمه سندهن استدلالاً عيسى عليه السلامك صورتا [۱۲۷] چارميخه كريلمكه بو فعلك تأثيرى اولمقسزين، كندى كندينه تسليم روح ايلديكى بيان ايدرلر. حال بوكه بو آيت كريمه آنجق حيات طبيعیه ايله ياشايان رجال حقندهر. اكر حيات نورانيه و روحانيه ايله ياشايان ذواته شامل اولسه ايدى؛ قرآن كريمده موسى عليه السلام ايله اولان قصهسى بيان بيوريان و خاتم انبيا زماننده و آندن صكره ده آلان بر حيات بولنان جناب ابو العباس حضرتك دخی صلى الله عليه وسلمدن اول وفات ايتمى لازم كلير ايدى. بناءً عليه حكم طبيعتدن مطهر اولهرق تكون ايدن جسم عيسى عليه السلامك وفات ايتديكنه بو آيت كريمه دليل اولماز. آنجق ايكنجى روايته كوره يهوديلرك الليله طوتابيلدكلى روح الله آنلرك ايكى سارق حقنده تطبيق ايتدكلى اشكنجه و قتل آلاتك تأثيرى اولمدى. زيرا اجسام لطيفه اجسام كثيفه كى آلات قتل ايله متأثر اولماز. نته كم كثافت اشباحى، لطافت ارواحه مبدل بايزيد بسطامى و سائر كى اكابر اوليا، قدس الله اسرارهم حضراتنده بو حال واقع اولدى. جسم لطيف عيسوى يه يهوديلر يابه جغنى ياپدقدن صكره وجود حقيقتك ظاهرندن باطننه مرفوعاً تغيب ايلدى. بو تغيب آيتده ايضاح ايديله جكى اوزره فوت و رفع ايسه ده موت طبعى دكيلدر. [بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ] و [إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ] آيات كريملرنده عيسى عليه السلامك باطن ألوهيت جانبنه مرفوعيتى اكلاشيلير. [هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ] و [فَإِنَّمَا تَوَلَّوْا فَنَّمَّ وَجْهَ اللَّهِ] بيوران حق تعالى حضرتلرينك بر مكان مخصوصيمى واردر كه جسم لطيف اورايه مرفوع اولسون. هله ذكر اولنان آيتلرده كى (اليه) و (الى) ضميرلرندن سما معناسنك استخراجى حقه مكان اثباتى متضمن اولديغى ايجون هيچ جائز دكيلدر. فقط روحاً سماواته عروج ايدن اولياء الله حضراتك ارواح انبيا و اوليايه و خصوصيله روح عيسوى يه ملاقاتلرى واقعدر. بو ملاقات اثنائى عروجده سماواتده اولديغى كى، اولياى كرامه بلا عروج بو عالم شهادته و صلحاي مؤمنينه رؤياده دخی [۱۲۸] واقع اولور. زيرا انسان نفسنده جميع مراتبى جامعدر.

امدى بو وقعه نتيجسنده عيسى عليه السلامك صورتى، ظاهرندن باطننه انتقال ايتدى، بو انتقال ايسه موت طبعى دكيل، صورت عيسويهك انظار حسيدن يوق اولمى و كيتمسيدر. زيرا موت طبعى كثافت وجوديه اقتضاسيدر. بو غيبوبيت و كيتمك انبيايه و اوليايه واقع اولان عروجدر. موت طبعى ايسه انفساخ صورت ايله برابر يوق اولمق و كيتمكدر. و صورت عيسويده انفساخ واقع دكيلدر. زيرا روح مصوردر. ولكن فوت واقعدر. چونكه فوتك معنای لغويى بر شينك هر نه صورتله اولورسه اولسون يوق اولمى و كيتمسيدر.

بناءً عليه موت ايله فوت آراسنده عموم و خصوص واردر. زيرا هر موت طبيعي فوتدر. ولكن هر فوت موت طبيعي دكيلدر. نته كم فوت تعبيرى عرفاً ذىروح و غير ذىروح حقنده مستعمل اولديغى حالده موت تعبيرى، يالكز ذىروحه استعمال اولور. و مثلاً "بو خصوصده كي فائده فوت اولدى" دينور. "ميت اولدى." دينمز. ولكن ذىروح حقنده "فلان فوت اولدى" دينور و بوندن موت طبيعي مراد اولنور. ايشته عيسى عليه السلام امتى آراسندن كيفيت نغيبى و كيتسمى انفساح صورتدن عبارت اولان موت طبيعي ايله واقع اولمديغى ايچون آيت كريمه ده [إِنِّي مُتَوَقِّعُكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ] و [فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي] تعبيرلريله بو حقيقتنه اشارت بيورلمشدر.

بناءً عليه عيسى عليه السلام نشأتى اقتضاسندن اولمق اوزره، عالم شهادتدن صورت عيسويه سنك فوتى دخى تحقق و توهّم دائره سنده واقع اولدى. يعنى عيسى عليه السلام، روح مصوردن عبارت اولان جسم عيسوي سنك يهوديلر طرفندن اخزى و چارميخه وضعى، متحقق ايدى. ولكن صورت كثيفه صاحبى اولان ايكي سارقه تشبيهاً، آنك حقنده يهوديلر طرفندن روا كوريلن بو معامله نك تأثيرى متوهّم ايدى. زيرا روح مصورك اجساد كثيفه كى قطع و تجزيه سى ممكن دكيلدر. يهوديلرك سارقله ياپدقلى معامله ايله [۱۲۹] جسم عيسوى يه ياپدقلى معامله آراسنده مشابهت و مساوات وار ايسه ده تحقق اعتباريله تثابه و تساوى يوقدر. برنيك نتيجه سى متحقق و ديكرينك نتيجه سى متوهّمدر. آنك ايچون بو سوء قصددن صكره عيسى عليه السلام جسم شريفى و صورت بشريه سنى بولاماديلر. و بو توهّم سببيله هر كس كندى ظننه تابع اولوب آنك حقنده اختلافه دوشديلر. والحاصل صورت عيسويه نك خلق آراسندن غيبوبتى فوت محقق ايدى. و سوء قصد نتيجه سنده نغيبى موت طبيعي ايله فوت اولديغى ظن ايتديرديكيندن فوت متوهّم ايدى. بو ده عيسى عليه السلام ماء متحقق ايله ماء متوهّم دن تكونى اقتضاسندنر.

بو ايضاحاتدن صكره سورة نسا ده واقع آيت كريمه نك معاناء منيفه سى بر درجه يه قدر اكلاشيله بيلر. [وَقَوْلُهُمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ] بز رسول الله اولان مسح عيسى ابن مريمى قتل ايتدك ديملى سببيله الله تعالى آنلك قتلريني علم حقيقيدن محجوب قيلدى. زيرا عيسى عليه السلام روح مصور ايدى. و روح مصور اجساد كثيفه كى آلات قتل ايله متأثر اولماز. [وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ] يهوديلر بو علمدن محجوب اولدقلى ايچون ايقاع ايتدكلى سوء قصد نتيجه سنده قتل و صلب ايتدكلى ظن ايتديلر. حال بوكه او روح مصور مقتول و مصلوب اولمى. [ولكن شبه لهم] ولكن بو فعله مجاسرت ايدنلر ايچون او حضرتك حالى، كثافت وجوديه صاحبى اولانلك حالنه تشبيه اولندى. [وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ] بو تشبيه سببيله آنك حقنده اختلافه دوشنلر قتل و صلبندن شك ايچنده درلر. روح مصور اولان جناب عيسانك حالى اجسام كثيفه اصحابنك حالنه قياس اولنه ميه جغنه او قولك قائللى ايچون علم حقيقى يوقدر. بو خصوصده بيلدكلى شئ ظاهر حاله نظراً آنجق ظنه اتباع ايله در. [وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا] حال بوكه آنى يقيناً [۱۳۰] يعنى كندى فعللريله قتل ايتمديلر. زيرا روح مصوره آنلك فعللرينك تأثيرى اولماز. [بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْنَا] بلكه الله ذوالجلال حضرتلى او روح مصورى آنلك متجاسر اولدقلى فعل قتلك تأثيرى اولمقسزين كندى مرتبه شهادتندن مرتبه غيبنه رفع ايتمك صورتيله متوفى قيلدى.

امدى [كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ] آيت كريمه سنده ناظرأ هر بر نفس موت طبيعي ايله فوت اولمق لازم كلير و عيسى عليه السلام [وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا] بيورمى كندوسنك دخى موت طبيعي ذوق ايده كنى كوسترر. حال بوكه بالاده كي ايضاحاتدن اكلاشيلديغى اوزره آنك فوتى موت طبيعي دكيل ايدى. بو خصوصده كه ايضاحات فصل آتيده مندرجدر.

فصل-۷

عيسى عليه السلام آخر زمانده نزولى مسئله سى

سورة مائده ده مذكور [إِذْ أَيْدَتْكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا] يعنى "سنى روح القدس ايله تأييد ايتدم. ناسه بشيكده صبى ايكن و بيودكدن صكره كهل ايكن سوز سويلدك" آيت كريمه سنى بعضى مفسرين آخر زمانده نزولنه دليل عدايدرلر. ديرلر كه عيسى عليه السلام ابن عباس حضرتلرينك روايتنه كوره اوتوز ياشنده مبعوث اولدى. اوتوز آى رسالتدن صكره تغيب ايلدى. حال بوكه كهل اوتوز بيش ياشنده كي آدمه ديرلر. شو حالده عيسى عليه السلام حال كهولتده ايكن ناس ايله تكلم ايتمكسزين عالم شهادتدن چكيلدى. بناءً عليه آخر

زمانده نزول ایدوب ولایت عامه یی ختم ایده جک و حیات طبیعیه ایله یاشایوب موت طبعی ایله وفات ایده جک و کهل حالنده ناس ایله تکلم ایلیه جکدر.

مفسریندن بعضیلری ده عیسی علیه السلام قبل الرفع حال صباوتنده ناسه سوز سویلدی. بو آنک معجزه سی ایدی. [۱۳۱] صکره بویویوب مبعوث اولدقدن صکره کهل حالنده خلقی حقه دعوت ایتمک صورتیله ناس ایله تکلم ایتدی دیرلر. عیسی علیه السلامک نزولی آتیده ذکر اولنان احادیث شریفه ایله تأیید ایدر. حضرت خزیفه رضی الله عنهدن مروی اولان حدیث شریفده (ان الساعة لا تقوم حتى عشر آيات الدخان والرجال والدابة و طلوع الشمس من مغربها و ثلاثة خسوف حسف بالشرق و خسف بالمغرب و خسف بجزيرة العرب و نزول عيسى و فتح ياجوج و مأجوج و نار يخرج من قعر عدن.....الخ) بیوریلورکه قیامتک علامات کبراسندن بری ده نزول عیسی علیه السلام اولمش اولور. و ابی هریره رضی الله عنهدن مروی اولان حدیث شریفده دخی (طوبی لعیش بعد المسيح يؤذن للسماء في القطر و يؤذن للارض في النبات حتى لو ندرت حبك على الصفا لنبت و حتى يمر الرجل على الاسد فلا يضره و يطاء على الحية فلا تضره) و ابن عباس حضرتلردن مروی اولان حدیث شریفده (لش تهلك امة افافي اولها و عيسى ابن مريم في آخرها و المهدي في وسطها) و کذا ابی هریره حضرتلرینک روایت ایلدیکی حدیث شریفده ده (لم يسلط على الرجل الا عيسى ابن مريم) و دیگر بر حدیث شریفده (یرزل عیسی ابن مريم عند المنارة البيضاء شرق دمشق) بیورلمش و بونلره مماثل دیگر احادیث شریفه ده روایت ایدلمشدر. و بر حدیث مشهورده دخی بعدالنزول عیسی علیه السلامک تزوج ایتدکن صکره وفات ایده رک صلی الله علیه وسلم افندمزمک روضی مطهرهلرینه دفن اولنجی بیان بیورلمشدر. اصحاب کشف اولان اولیاء اللهدن هیچ بریسی شیمدی یه قدر بو احادیث شریفه نک موضوعیتلرینه بر شی دیمیوب بالعکس تألیفات علیه لرنده بونلرک ذکريله تأیید بیانات ایلمشلدر. اجمله شیخ اکبر رضی الله عنه فتوحات مکیه لرینک آخر زمانده ظهور ایده جک مهدی یه دائر اولان ۳۶۶ نجی بابنده شویله بیورلر: [۱۳۲]

(ينزل عيسى ابن مريم بالمنارة البيضاء بشر في دمشق بين مهرودتين متكاء على ملكين ملك عين يمينه و ملك عن يساره يقطر رأسه ماء مثل الجمان يتهدر كأنما خرج من ديماس والناس في صلاة العصر فيتخي له الامام من مقامه فيتقدم فيصلی بالناس يوم الناس بسنة محمد صلى الله عليه وسلم يكسر الصليب و يقتل الخنزير و يقبض الله المهدي اليه ظاهراً مظهراً وفي زمانه يقتل السفیانی عند شجرة بغوطة دمشق....الخ) آنجق بعضی زوات نه مهدينک خروجی و نه ده عیسی علیه السلامک نزولی کیفیتلری واقع اولمیه جغنی و بونلردن مراد باشقه معنالر اولدیغنی بیان ایتمکده ايسه لرده جناب شیخ اکبر رضی الله عنه حضرتلرینک (محاضرة الابرار و مسامرة الاخيار) نامنده که تألیف عالیرینک (خراب البلدان في آخر الزمان) فصلنده بیان بیوردقلری وقوعاتک زمانمزه پی در پی ظهور ایتدیکنه باقیلیر ايسه حضرت مهدی ایله عیسی علیه السلامک ظهور و نزوللری محقق و حتی قریب اولدیکی آکلاشیلیر. هله عیسی علیه السلامک رفعی و نزولی کیفیتلری ادریس علیه السلامک احوالنه مشابهدر.

جانب شیخ اکبر رضی الله عنه فصوص الحکم لرنده بعلبک قریه سنه مبعوث اولان الیاس علیه السلامک ادریس علیه السلامدن باشکه سی اولمیدیغنی بیان بیورلر و بو مناسبتله فص الیاسیده بر چوق حقایق کشف ایلرلر.

ادریس علیه السلامک جسم کثرت ریاضت حسبيله صفات طبیعیه بشریه دن منسلخ اولوب صفات روحانیه و هیئت نورانیه ایله باقی قالدی و نفس مظلومه سنک هیئت روح منورینک هیئتنه منقلب اولدی و صورتی دخی هیئت روحانیه یه مناسب اولان صورت مثالبه نورانیه یه تحول ایتدی. و بو سببله مکان [۱۳۳] عالی یه مرفوع اولدی.

امدی بویله تلطف ایدن جسد، روح مصوردن. و بویله بر کیمسه نک قوای طبیعیه سی قوای روحانیه سنده محو و مستهلک اولور. مع هذا خلق نظرنده صورت جسدانیه سی منظور اولدیغندن بو جهتن اهل کثافت ایله انس و مخالطه ایلر. و لطافت و روحانیتی جهتیله ده اهل لطافت اولان ملائکه کرام ایله انبیت و مصاحبه ایلر. ادریس علیه السلامک حالی، بعد التلطف بو خصوصده عیسی علیه السلامک حالنه مشابهدر. فقد ادریس علیه السلامک لطافتی کسبی و عیسی علیه السلامک لطافتی ايسه وهبیدر. امدی نوح علیه السلامدن اول نبی اولان ادریس علیه السلام بعد العروج الیاس اسمی ایله بعالبک قریه سنه مبعوث اولدی. ایشته عیسی علیه السلامک دخی سوء قسد اوزرینه واقع اولان عروجی و آخر زمانده نزولی بوکا مشابهدر. بو نزولدن تناسخ وهمنه دوشولمه سین. زیرا تناسخ روحک بر بدنن مفارقتندن صکره آرایه زمان کیرمکسزین دیگر بر بدنه تعلقدن

عبارتدر. و بو اعتقادده كوره روحك بدن جسمانی یه تعلقی دائمیدر. حال بوكه بونلر روح مصور اوله رق عروج ایتدكیری كبی ینه اویله جه نزول ایدرلر.

امدی امر عروجده انبیا و اولیا مشتركدرلر. وجودلرنده بقیه كثافت قالانلرك عروجی صورت بشریه لری انظار حسیه دن غائب اولمقسزین واقع اولور. و کمالیه وجودلری لطافته مبدل اولانلرك عروجده ایسه، صورت بشریه انظار حسیه ده غائب اولور. و بو عروج کیمنده آز و کیمنده چوق اوله رق دوام ایدر. عیسی علیه السلامك تكونی سچین تسمیه اولنان طبیعتدن مطهر اوله رق واقع اولدیغی و بدایه نفس کثیفه ایله بو عالمه کلوب بعده ریاضتله تطف ایتمدیکی ایچون آنك مدت عروجی اوزادی. نته کم حضرت شیخ اکبر رضی الله عنه بیوررلر:

لا جل ذلك قد طالت اقامته ** فيها فراد على الف بتعيين [۱۳۴]

خاتم انبیا صلی الله علیه وسلم افندمك بعثت سنیه لرینه قدر ولادت عیسی علیه السلامدن بشیوز الی بش سنه قدر بر زمان کچمش و حضرت شیخ اکبرك فصوص الحکمی یازدقلری تاریخه قدر آلتی یوز یرمی یدی سنه مرور ایتمشدر. بونلر یکدیگرینه ضم اولندقدده ۱۱۷۲ طوتارکه آنلرك بیت شریفده بیوردقلری کبی بیكدن زیاده سنه لر کچمش بولنور و زمانمه نظراً عیسی علیه السلامك عروجندن ایکی بیك سنه یه قریب بر زمان مرور ایتمش اولور.

امدی بو عروج موت اولمدیغی و [كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ] موجبجه هر نفس موتی ذوق ایتمسى حضرت شهادتك اقتضای ذاتیسی بولندیغی جهتله ادریس علیه السلام نصل كه الیاس اسمیله نزول ایدوب بعده وفات ایتمش ایسه، عیسی علیه السلام دخی اویله جه نزول ایدوب حیات طبیعیه دائره سنده یاشایه رق موت طبیعی ایله اولملری ایجاب ایدر. نته کم اویله اوله جغی حدیث شریفده ده بیان بیورلمشدر. و بو حالده عیسی علیه السلامدن حکایه بیورلان [وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمٍ وُلِدْتُ وَيَوْمٍ أَمُوتُ وَيَوْمٍ أُبْعَثُ حَيًّا] آیت کریمه سنده كه موتك بعدالنزول واقع اوله جق موت اولمسی لازم کلیر.

عیسی علیه السلام بعدالنزول احکام قرآنیه نك اجراسنی تأیید بیورر. و حدیث شریفده بیان بیورلدیغی اوزره صالیبی کسر و خانزیری قتل ایدر. خانزیردن مقصود، کندی دیشیلرینه قارشى غیرتسر [دیوت] اولان انسانلردر. زیرا هر بر حیوان دیشیسنه قارشى بر غیرت و بر قصقانجلق بسله دیکی حلدّه خنزیر بو طویغودن عاریدر. بناء علیه خنزیرده کی بو طویغو ایله مشترک اولان انسانلرك باطنلرنده بو حیوانات ایله اشتراك واردر. اکر صفات غالبه باطنه سنه نظراً بو انسانلره برر صورت ظاهره ویرلمك لازم کلسه خنزیر صورتی مناسب اولوردی. نته کم برزخده کی حاللری بویله اوله جقدر. (نعوزیاه). [۱۳۵] یوقسه عیسی علیه السلام بی کناه اولان حیوانلری محضا بعضی انسانلر طرفندن اتلری اکل ایدلدیکندن طولای قتل ایده جك دکدر. بلکه طریق حقدن عدول ایدوب استعداد و قابلیتلری حسبیلّه اصلاحلری غیر ممکن و اذاله لری واجب اولان بر طاقم کمسه لری قتل ایله یه جکدر. و خلقی زمان سعادتده کی شریعت محمدیه یه دعوت ایده جکدر. زیرا آرالرنده حیات طبیعیه ایله یاشایه جغی امتك استعدادی انجیلّه دکل، قرآنه مخاطب اولمقدر.

نته کم بونك حقیقتی بالاده مرور ایتمش ایدی. و بو نزول نتیجه سنده عیسی علیه السلامك مظهریتنده ده اعتدال واقع اوله جق یعنی اسم ظاهرک احکامی دخی حیات طبیعیه دائره سنده یاشایه جغی جهتله، کندیسنده ظاهر اوله جقدر. و آنك تزوجی و موت طبیعی ایله فوتی بو ظهورك اقتضا آتندندر.

[ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ]

و صلی الله علیه سیدنا محمدالنبی الامی و علی اله و صحبه اجمعن و سلامن علی المرسلین والحمدلله

رب العلمین.

کانون ثانی ۱۳۳۸-جمادی الاخر ۱۳۴۰

الفقیرالی الله

احمد عونى المولى